

THƯ KIẾN NGHỊ CỦA LIÊN MINH PHÒNG CHỐNG BỆNH KHÔNG LÂY NHIỄM VIỆT NAM (NCDs-VN) GỬI LÃNH ĐẠO CAO NHẤT CỦA NHÀ NƯỚC VIỆT NAM

(THƯ LẦN HAI GỬI TỔNG BÍ THƯ KIỂM CHỦ TỊCH NƯỚC, VÀ LẦN THỨ NĂM GỬI NGƯỜI ĐỨNG ĐẦU CHÍNH PHỦ VÀ QUỐC HỘI)

V/v: Thực tế và hệ lụy xây dựng Dự thảo Luật Phòng, chống Tác hại Rượu, bia của Chính phủ và Quốc hội khóa XIV)

Kính gửi:

- Ông Nguyễn Phú Trọng, Tổng Bí Thư Đảng Cộng Sản Việt Nam, Chủ tịch nước Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam;
- Bà Nguyễn Thị Kim Ngân, Chủ Tịch Quốc hội nước CHXHCNVN;
- Ông Nguyễn Xuân Phúc, Thủ Tướng Chính phủ nước CHXHCNVN.

Đồng kính gửi:

- Các Ủy viên Bộ Chính trị, Lãnh đạo Ban Tuyên Giáo Trung Ương, Ban Kinh tế Trung Ương và Chánh Văn phòng Trung Ương Đảng,
- Chủ nhiệm và Phó Chủ nhiệm Văn phòng Chủ tịch nước,
- Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội và Bộ trưởng Chủ nhiệm các Ủy ban chuyên trách của Quốc hội,
- Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ và Bộ trưởng Bộ Y tế, Bộ Công Thương, Bộ Tư Pháp, Bộ Tài chính, Bộ Thông tin Truyền Thông,
- Toàn thể các Đại biểu Quốc hội khóa XIV tham dự kỳ họp 7 (20/05 - 16/06/2019).

Thưa Tổng bí thư, Chủ tịch nước, Chủ tịch Quốc hội, Thủ tướng Chính phủ và toàn thể đội ngũ trợ lý các lãnh đạo cao nhất của đất nước,

Thưa toàn thể các đại biểu Quốc hội khóa XIV tham dự kỳ họp 7,

Mặc dù chỉ còn vài ngày nữa diễn ra phiên họp toàn thể Quốc hội biểu quyết dự luật phòng chống tác hại của rượu bia (sau đây gọi tắt là dự luật rượu bia), và mặc dù 4 thư kiến nghị của **Liên minh Phòng chống các Bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)**¹ gửi trước đó

¹ Liên minh phòng chống bệnh không lây nhiễm (NCDs-VN) thành lập tháng 9/2015, là thành viên của Liên minh toàn cầu phòng chống bệnh không lây nhiễm (NCD Alliance), và hiện đang tích cực tham gia cả trên phương diện vĩ mô (vận động chính sách) và vi mô (hỗ trợ cộng đồng) phòng chống các bệnh không lây nhiễm đang gia tăng do các yếu tố nguy cơ như thuốc lá, rượu bia, amiăng, hóa chất dùng trong nông nghiệp và bảo quản, chế biến thực phẩm..).

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn

liên quan tới dự luật rượu bia đều không nhận được sự trả lời chính thức bằng văn bản của người đứng đầu các cơ quan quyền lực cao nhất của Đảng và Nhà nước, nhưng NCDs-VN vẫn tiếp tục gửi thư kiến nghị lần thứ hai² tới Tổng bí thư kiêm Chủ tịch nước, và lần thứ năm tới Thủ tướng Chính phủ, Chủ tịch Quốc hội cùng toàn thể các đại biểu Quốc hội khóa XIV tham dự kỳ họp thứ 7! Bởi chúng tôi nhìn thấy sự hiện hữu nguy cơ gia tăng nghiêm trọng nghiện chất của thanh thiếu niên Việt Nam từ hậu quả trực tiếp của tiêu thụ rượu bia cùng đồ uống có cồn tiếp tục lan tràn trong những năm tới; Bởi chúng tôi không nguôi lo lắng đến nguy cơ gia tăng tàn phá sức khỏe cộng đồng và sự đe dọa thất bại trong việc thực hiện 13 trong tổng số 17 mục tiêu phát triển của bền vững đất nước, khi tồn tại một dự luật rượu bia có nội dung như Ủy ban Thường Vụ Quốc hội đang chủ định đưa ra cho phiên họp toàn thể biểu quyết về dự luật này của Quốc hội ngày 14/4/2019 tới đây!.

Vì thế, bất chấp sự cản, phá xảy ra với chúng tôi trên thực tế thời gian vừa qua và có thể sẽ tiếp tục nghiêm trọng hơn đến trong tương lai do ngành công nghiệp rượu bia và nhóm thủ lợi gắn chặt lợi ích với ngành này thực hiện, chúng tôi vẫn kiên trì tiếp tục cất lên tiếng nói khoa học vì Dân, gửi tới lãnh đạo Đảng và Nhà nước!

Với thư kiến nghị này, chúng tôi nêu sự thật rút ra từ kết quả phản biện vận động dự luật rượu bia suốt hơn một năm qua, cùng kiến nghị hành động trong thời gian tới nhằm giải quyết cơ bản những trở ngại của tiến trình xây dựng luật pháp chính sách bảo vệ sức khỏe nhân dân. Chúng tôi mong mỗi gửi được thông điệp này tới toàn thể những ai có lương tâm đang lo lắng tới tương lai trẻ thơ, vận mệnh của đất nước! Chúng tôi rất cảm ơn nếu những người hiện đang giữ trọng trách lãnh đạo trong bộ máy của Đảng và Nhà nước Việt Nam, để tâm tới nội dung thư này.

Sự thật đó là:

1. Dự luật Phòng, chống Tác hại của Rượu, bia đưa ra bởi Chính phủ, đứng đầu bởi Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc, và được chỉnh sửa hoàn tất bởi Quốc hội khóa XIV dưới sự điều hành trực tiếp của Phó Chủ tịch Quốc hội Tòng Thị Phóng và Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân, là một dự luật có mục tiêu đã chệch sang phục vụ lợi ích của ngành công nghiệp rượu bia! Phần lớn nội dung phòng chống tác hại rượu, bia đưa ra, chỉ còn mang tính hình thức, bởi dự luật đã không có được tính rõ ràng, cụ thể về quyền và trách nhiệm của từng chủ thể chịu sự chi phối của luật đi kèm chế tài xử phạt nghiêm minh khi vi phạm; cơ sở khoa học cùng tính liên kết hệ thống mang tính chiến lược và các điều kiện cơ bản cần thiết tạo khung pháp lý đảm bảo cho sự triển khai thực thi luật hiệu quả xét theo thực tế đất nước, đã bị làm yếu một cách hết sức tinh vi dưới sự tác động của ngành công nghiệp rượu, bia. Những chỉnh sửa nếu có trong vài ngày tới như đang loan tải trên phương tiện thông tin truyền thông chính thống của nhà nước, không đủ làm thay đổi được sự thật nêu trên, trừ khi, có được một quyết định từ Chủ tịch Quốc hội, thực thi chỉnh sửa phiên bản luật hiện hành theo kiến nghị của NCDs-VN nêu trong phụ lục 1 của thư này.
2. Dự luật rượu bia đã trở thành một trường hợp điển hình (*case study*) cho những ai quan tâm tới lĩnh vực xây dựng luật và chính sách công phục vụ mục tiêu bảo vệ sức khỏe cộng đồng và phát triển bền vững đất nước! Bằng chứng từ tiến trình phản biện dự luật rượu bia của Liên minh NCDs-VN, cùng thực tế diễn ra tại nghị trường trong mấy tuần qua và trên truyền thông nhà nước trong suốt năm qua, cho thấy:

² Tham gia ký đồng thuận gửi thư kiến nghị này gồm các tổ chức nêu ở phụ lục 2.

- a. Muốn phòng chống tác hại của rượu bia ở Việt Nam, trước hết và trên hết, phải phòng chống sự can thiệp của ngành công nghiệp rượu bia vào tiến trình xây dựng luật pháp, chính sách công!
- b. Phòng chống sự can thiệp này, phải bắt đầu bằng thực hiện nghiêm giám sát đạo đức công vụ của những người tham gia xây dựng chính sách, phải yêu cầu từng cá nhân tham gia xây dựng luật và chính sách thực hiện minh bạch và giải trình trách nhiệm trong mọi quan hệ với ngành công nghiệp rượu bia, đi kèm với xử lý vi phạm kịp thời.
- c. Hệ thống giám sát đạo đức công vụ hiện có của Nhà nước Việt Nam hoạt động ở tình trạng gần như chỉ còn mang tính hình thức! Bằng chứng sự thông báo khẩn cấp ngăn ngừa can thiệp của ngành công nghiệp rượu bia và sự vi phạm đạo đức người làm chính sách ở một số cá nhân cụ thể nêu trong 4 thư kiến nghị³ của NCDs-VN, đã không tạo ra được một hiệu ứng tích cực nào đáng kể từ đáp ứng của các cơ quan nhà nước có trách nhiệm, khiến những hoạt động ngăn chặn trên thực tế tiến triển rất chậm hay có thể nói là thực hiện không có hiệu quả, bởi chưa một ai vi phạm cho tới nay bị xử lý hoặc đưa ra khỏi vị trí tham gia góp ý, chỉnh sửa dự luật! Để đến mức, Đại biểu Quốc hội công khai phát biểu trên nghị trường và với giới truyền thông nhà nước, tự nhận đại diện cho nhóm vận động xây dựng dự luật rượu bia vì lợi ích của ngành công nghiệp rượu bia! Một số cơ quan truyền thông nhà nước và cả truyền thông của Quốc hội (báo Đại biểu Nhân dân và Truyền hình Quốc hội), dù mức độ có khác nhau, đều có các hoạt động công khai vận động xã hội cho lợi ích của ngành công nghiệp rượu bia, bất chấp trong tay có các bằng chứng khoa học và cảnh báo của các tổ chức bảo vệ sức khỏe trong nước và quốc tế rằng đồ uống có cồn là tác nhân gây ung thư, gây ngộ độc cấp, mạn, bệnh tật và nghèo đói... bất chấp cả diễn biến thực tế về tác hại nghiêm trọng của rượu bia đến sức khỏe người tiêu dùng và hệ lụy xã hội tàn khốc, diễn ra trong suốt thời gian xây dựng dự luật, và đặc biệt ở thời điểm ngay trước và trong khi Ủy ban Thường vụ Quốc hội họp bàn chỉnh sửa nội dung dự luật!
- d. Những vị trí then chốt trong Chính phủ, Quốc hội và tất yếu cả trong hàng ngũ của Đảng, đã đứng ra công khai trên các diễn đàn khác nhau bảo vệ lợi ích của ngành công nghiệp rượu bia, xem nhẹ lợi ích sức khỏe và mục tiêu phát triển bền vững của đất nước, cũng chính là những vị trí chịu sự tác động của các ngành công nghiệp tương tự như rượu bia có lợi ích mâu thuẫn với y tế công cộng, như amiăng, thuốc lá, sữa công nghiệp, hóa chất cấm dùng trong nông nghiệp và công nghiệp thực phẩm...(chúng tôi gọi chung là nhóm các ngành công nghiệp phi nhân bản!). Theo dõi sự thụt lùi của công tác cấm sử dụng amiăng trắng tại Việt Nam, sự lạc hậu của thuế tiêu thụ đặc biệt luôn duy trì mức thuế thấp bằng một nửa so với khuyến cáo quốc tế phòng chống bệnh không lây nhiễm, sự chậm phát triển trong hàng chục năm qua về thực hiện Điều 5.3 trong Công ước Khung về Kiểm soát Thuốc lá của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO FCTC) mà Việt Nam đã ký cam kết từ năm 2004, sự lan tràn các hóa chất độc hại và tri hoãn cấm với Paraquat, Glyphosat.. trong canh tác nông nghiệp, sự rầm rộ lấy kinh phí Nhà nước và tiền của dân để thực hiện cho bằng được phổ cập uống sữa công nghiệp tại các trường mẫu giáo và tiểu học trên phạm vi toàn quốc... là những bằng chứng cho thấy, các vị trí này thay vì thực thi chức năng ra chính sách bảo vệ sức khỏe cộng đồng, thực tế thời gian qua đã bị thao túng bởi các ngành công nghiệp phi nhân bản, tạo ra các

³ Bốn thư kiến nghị xin xem ở phụ lục 3

chính sách có lợi cho sự phát triển kinh doanh của các ngành công nghiệp này càng nhiều, thì hậu quả đưa lại ảnh hưởng sức khỏe và sự phát triển bền vững của đất nước càng nghiêm trọng!

3. Qua tiến trình vận động xây dựng và phản biện dự luật Phòng chống Tác hại của Rượu, bia, kết hợp với tiến trình vận động phản biện chính sách liên quan tới các ngành công nghiệp phi nhân bản khác (amiăng, nhiệt điện than, thuốc lá, sữa công nghiệp, hóa chất cấm dùng trong nông nghiệp và công nghiệp thực phẩm...) chúng tôi kết luận rằng: Không phải Nhà nước này, Đảng cầm quyền này, đã sợ và thực hiện cản trở hoạt động của khối các tổ chức khoa học ngoài nhà nước, độc lập phi lợi nhuận, vì Dân, vì Nước! Mà chính là các ngành công nghiệp phi nhân bản phối hợp với bộ phận thủ lợi liên quan nấp trong cả ba ngành lập pháp, hành pháp tư pháp! Chính thể lực này, lo sợ sự phát triển của các tổ chức khoa học độc lập vì Dân, đã ngấm ngấm ra tay ngăn cản sự hình thành khung pháp lý công nhân sự tham gia của các tổ chức khoa học độc lập vào tiến trình tư vấn phản biện xây dựng chính sách, cũng như khăng khăng ngăn cản đưa vào trong các luật và chính sách công nội dung thực thi giám sát, đánh giá độc lập việc phát triển và thực hiện chính sách, luật pháp của các chủ thể Nhà nước và ngoài Nhà nước ở Việt Nam.

Bởi thế, từ bài học dự luật rượu bia và nhìn rộng ra về sự can thiệp của các ngành công nghiệp phi nhân bản tới xây dựng và thực thi luật pháp, chính sách công của Việt Nam, chúng tôi đưa ra bốn kiến nghị sau:

1. Phục vụ cho Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII nhiệm kỳ 2020-2025, cùng chương trình phòng chống tham nhũng của đất nước, kiến nghị Đảng tập trung ưu tiên rà soát đạo đức công vụ của tất cả các thành viên đã và đang giữ vị trí then chốt trong Chính phủ và Quốc hội là đối tượng can thiệp của các ngành công nghiệp phi nhân bản (hàng đầu là amiăng, thuốc lá, rượu bia, sữa công nghiệp, nhiệt điện than, hóa chất cấm dùng trong nông nghiệp và công nghiệp thực phẩm...), và đưa ra khỏi mọi vị trí lãnh đạo của Đảng, Chính phủ, Quốc hội, với bất kỳ ai có mối quan hệ không rõ ràng, hoặc có lợi ích gắn liền với một trong các ngành công nghiệp phi nhân bản này.
2. Đưa vào trong nghị quyết phục vụ Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII: (1) Ưu tiên quốc gia phòng chống sự can thiệp của các ngành công nghiệp phi nhân bản tới tiến trình xây dựng luật pháp, chính sách bảo vệ sức khỏe cộng đồng và phát triển bền vững đất nước. (2) Ưu tiên quốc gia xây dựng hành lang pháp lý thừa nhận vai trò tư vấn, phản biện, giám sát đánh giá độc lập dành cho các tổ chức khoa học ngoài nhà nước, phi vụ lợi, vì Dân trong mọi tiến trình xây dựng và thực thi luật pháp, chính sách của Chính phủ và Quốc hội! (3) Ưu tiên quốc gia hoàn thiện ngay luật và chính sách phòng chống bệnh không lây nhiễm theo đúng khuyến cáo của Tổ chức Y tế Thế giới và khối khoa học Y tế Công cộng, trước mắt, ưu tiên làm lại ngay toàn bộ hệ thống luật và chính sách liên quan tới các ngành công nghiệp phi nhân bản.
3. Thực hiện minh bạch và giải trình trách nhiệm trên toàn hệ thống Nhà nước trong quan hệ với các ngành công nghiệp có lợi ích phát triển mâu thuẫn đối kháng với lợi ích y tế công cộng. Trước mắt ưu tiên thực hiện Điều 5.3 của Công ước Khung về Kiểm soát thuốc lá của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO FCTC), mở rộng sang các ngành công nghiệp rượu, bia và đồ uống có cồn, amiăng, sữa công nghiệp và đồ uống có đường khác.
4. Với dự luật rượu bia hiện hành, vẫn có thể cứu vãn cho mục tiêu phòng chống tác hại của Rượu bia và bảo vệ thanh thiếu niên Việt Nam không sớm sa đà vào nghiện chất như thời gian vừa qua, thì ngoài việc đảm bảo dự luật có được các nội dung như chúng tôi đưa vào ở Phụ lục 1, Quốc hội cần đưa vào Nghị quyết kỳ họp thứ 7 của Quốc hội khóa XIV về giám sát xây dựng văn bản dưới luật ngay sau khi Quốc hội biểu quyết

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn

về dự luật này, với sự tham gia của thành viên Liên minh NCDs-VN và các tổ chức khoa học độc lập khác

***Thưa Tổng bí thư, Chủ tịch nước, Chủ tịch Quốc hội, Thủ tướng Chính phủ và đội ngũ trợ lý các lãnh đạo cao nhất của đất nước,
Thưa toàn thể các đại biểu Quốc hội Khóa XIV tham dự kỳ họp thứ 7,***

Chúng tôi, các thành viên của Liên minh NCDs-VN, vô cùng quan ngại về mối liên hệ chặt chẽ giữa mức gia tăng tiêu thụ rượu bia hàng năm của Việt Nam và sự gia tăng của những hệ lụy xã hội như bạo lực gia đình, bạo lực xã hội, xâm hại tình dục trẻ em và phụ nữ, tai nạn giao thông, gánh nặng bệnh ung thư và các bệnh không lây nhiễm khác... Đó có phần là hậu quả của những can thiệp chính sách nghiêng theo chiều hướng ưu ái phát triển ngành công nghiệp rượu, bia trong thời gian qua, tác động xấu tới sức khỏe và phát triển cộng đồng, đặc biệt với phụ nữ, trẻ em, trẻ vị thành niên là các nhóm chịu hậu quả nặng nề nhất.

Do vậy, chúng tôi hoan nghênh và nhiệt liệt ủng hộ việc ban hành luật để kiểm soát ngăn chặn tác hại của rượu bia. Chúng tôi nhất trí cao quyết tâm của nhà nước coi đó là một ưu tiên quốc gia trong thời gian này. Chúng tôi mong mỗi đất nước có được sự tập trung ý chí chính trị cao nhất nhằm đảm bảo trong thời gian ngắn xây dựng được dự luật Phòng chống Tác hại của Rượu, bia trên cơ sở các thành tựu khoa học quốc tế về phòng chống chất gây nghiện, đặc biệt các khuyến cáo của Tổ chức Y tế Thế giới và các nhà khoa học y tế công cộng. Một dự luật theo đúng các khuyến cáo này, sẽ góp phần giảm nghèo hữu hiệu trên bình diện quốc gia, bởi một đô la đầu tư vào thực hiện gói chiến lược khuyến cáo của Tổ chức Y tế Thế giới (the Best-buys Package) đưa ra năm 2018, đã được khoa học chứng minh, sẽ mang lại lợi ích tổng cộng 9.13 đô la sau này. Bỏ qua sự thực khoa học can thiệp giảm nghèo rất hiệu quả này, đồng bộ cả về kinh tế, sức khỏe và nhiều yếu tố đóng góp cho sự phát triển bền vững khác, thực sự là có lỗi với nhân dân!

Tuy nhiên, bằng chứng từ những phát biểu vận động bảo vệ lợi ích của ngành công nghiệp rượu bia tại nghị trường và trên truyền thông trong thời gian qua, cùng sự thật về nội dung dự luật rượu bia hiện hữu và kết quả lấy ý kiến một số nội dung chiều ngày 3/6 vừa rồi, cho thấy thế lực thủ lợi hiện đang rất mạnh, đang có nguy cơ làm vô hiệu hóa mọi nỗ lực của người lãnh đạo cao nhất của Đảng và Nhà nước cho mục tiêu có được một bộ luật Phòng chống Tác hại của Rượu, bia vì tương lai thanh thiếu niên và sự phát triển bền vững của đất nước.

Vì thế, thư kiến nghị này bày tỏ nỗi đau gửi tới Đảng, Quốc hội, Chính phủ, giới khoa học bảo vệ sức khỏe cùng toàn thể người có tâm về khả năng nhận một thất bại báo trước của cả một hệ thống nhà nước, vì không thể ngăn cản được sự can thiệp của ngành công nghiệp rượu bia cùng sự lộng hành trong cơ quan Chính phủ, Quốc hội và truyền thông nhà nước của nhóm thủ lợi gắn liền lợi ích với các ngành công nghiệp phi nhân bản. Đó thực sự là một vết nhơ để lại cho lịch sử, mà các thành viên Liên minh NCDs-VN có một phần trách nhiệm!

Bởi thế và lực của chúng tôi đều không đáp ứng nổi yêu cầu thực tế! Lực bất tòng tâm!

Thư kiến nghị này cũng muốn nói lên rằng, một lần nữa, chúng tôi kêu gọi người lãnh đạo cao nhất của đất nước, nếu không thẳng thắn chấp nhận sự thật chúng tôi nêu trên, cùng xem xét triển khai đồng bộ ngay 4 kiến nghị đưa ra của NCDs-VN, thì tương lai sức khỏe người dân Việt Nam, và đặc biệt của thế hệ trẻ, chắc chắn là ngày càng xấu đi mà thôi! Bởi hóa chất độc hại và gây nghiện một khi đã phủ tới ba phần tư giới trẻ, thì tương lai cho dân tộc đó chắc chắn không tránh khỏi là nô lệ cho ma men, ma túy, với gánh nặng bạo hành gia đình, bạo lực

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn

cộng đồng, bạo dân trẻ em và trẻ vị thành niên, tai nạn giao thông, tâm thần, ung thư... tiếp tục leo thang hàng đầu thế giới!

Xin trân trọng cảm ơn đã chú ý tới nội dung thư kiến nghị này !

Nơi nhận:

- Như trên;
- Các tổ chức chính trị xã hội quan tâm tới sức khỏe cộng đồng: Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Hội Phụ nữ Việt Nam, Hội Thanh niên Việt Nam, Hội Cựu chiến binh Việt Nam, Hội Nông dân Việt Nam; Hội Bảo vệ Người tiêu dùng Việt Nam; Hội Bảo vệ Quyền Trẻ em Việt Nam;
- Các tổ chức đang phối hợp với Liên minh NCDs-VN trong phòng chống đại dịch bệnh không lây nhiễm: Tổng hội Y học Việt Nam, Viện chiến lược và Chính sách Y tế (Bộ Y tế), Văn phòng tổ chức Y tế Thế giới, Liên minh Vận động Chính sách Y tế dựa vào bằng chứng khoa học (EBHPD), Liên minh Chính sách toàn cầu về alcohol (GAPA), liên minh phòng chống bệnh không lây nhiễm toàn cầu (NCDA), Liên minh vận động lối sống lành mạnh toàn cầu (IOGT).

Hà Nội, ngày 08 tháng 06 năm 2019

TM. LIÊN MINH NCDs-VN

BS.TS. Trần Tuấn

Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu
và Đào tạo Phát triển Cộng đồng
(RTCCD) - Trưởng ban Điều phối
Liên minh NCDs-VN

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn

PHỤ LỤC 1:

GÓP Ý CHỈNH SỬA DỰ THẢO LUẬT PHÒNG CHỐNG TÁC HẠI CỦA RƯỢU, BIA, PHIÊN BẢN PHỤC VỤ PHIÊN HỌP TOÀN THỂ QUỐC HỘI BIỂU QUYẾT DỰ THẢO LUẬT NGÀY 14/6/2019

A- NCDs-VN kiến nghị bổ sung các điều luật sau:

1. **Bổ sung Điều 4, Chương 1** (Quyền và nghĩa vụ của người dân trong phòng, chống tác hại của rượu, bia)
 - Gia đình, trường học, các nhóm xã hội và tổ chức trong, ngoài nhà nước phải đảm bảo thực thi Quyền của trẻ thơ và trẻ vị thành niên được sống, học tập, vui chơi và làm việc trong một môi trường an toàn không bị đe dọa bởi các nguy cơ gây hại do rượu, bia và đồ uống có cồn nói chung gây ra.
 - Xã hội tôn trọng và đảm bảo luật pháp quyền của công dân từ chối tiếp xúc thông tin quảng cáo, khuyến mại liên quan tới rượu bia, từ chối lời mời uống rượu bia và đồ uống có cồn. Nhà nước bảo đảm thực hiện quyền chọn lựa đồ uống không cồn trong các sinh hoạt cộng đồng, các sự kiện liên hoan văn hóa hoặc các hình thức lễ hội khác.
2. **Bổ sung (Điều 5, Chương 1) 4 điều luật cấm với chủ thể các cơ quan nhà nước và của Đảng:**
 - Cấm các cơ quan sử dụng ngân sách Nhà nước thanh toán cho các khoản chi cho rượu, bia và đồ uống có cồn khác.
 - Cấm các cơ quan truyền thông của Nhà nước và của Đảng quảng cáo Rượu, bia và đồ uống có cồn khác
 - Cấm công chức và các cơ quan Nhà nước và của Đảng nhận quà biếu là sản phẩm rượu, bia và đồ uống có cồn khác.
 - Cấm các cơ quan làm chính sách công tuyển dụng viên chức, công chức, đại biểu các tổ chức dân cử, hoặc bổ nhiệm vào vị trí lãnh đạo người có quan hệ lợi ích cá nhân với ngành công nghiệp rượu bia và đồ uống có cồn.
3. **Bổ sung điều 5 (Chương I) và thực hiện chỉnh sửa điều 13 (chương III):**

Cấm hoàn toàn quảng cáo và bán mọi loại rượu bia và đồ uống có cồn trên Internet.
4. **Bổ sung Điều 5 (Chương I)**

Cấm bán rượu, bia và đồ uống có cồn tại các nhà hàng, cửa hiệu, tụ điểm công cộng từ 22h đêm tới 10h sáng, và từ 14h tới 17h chiều tất cả các ngày trong năm.
5. **Bổ sung Điều 5 và chỉnh sửa các Mục 7, 8 và 10 của Điều 5 (Chương 1)**

Thiết lập mốc tuổi giới hạn tiếp xúc với đồ uống có cồn: Từ 0.5% tới 2.5% độ cồn: Phải đủ 18 tuổi; từ 3% độ cồn: Đủ 21 tuổi, và từ 15% độ cồn trở lên: Đủ 23 tuổi.
6. **Bổ sung Chương V điều luật quy định về giám sát và đánh giá thực thi Luật Phòng chống Tác hại của Rượu, bia:**

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn

- Thực hiện giám sát, đánh giá chất lượng công tác thực thi Luật Phòng chống Tác hại của Rượu bia định kỳ hàng năm, với sự tham gia của các tổ chức xã hội độc lập có chuyên môn về y tế dự phòng, y tế công cộng.
- Thực hiện minh bạch và giải trình trách nhiệm của công chức, viên chức hệ thống nhà nước, đại biểu dân cử các cấp, trong mọi quan hệ với ngành công nghiệp rượu bia và đồ uống có cồn.

7. Bổ sung nội dung Chương V và chỉnh sửa Điều 25 (Chương V)

Thiết lập chế tài kiểm soát vi phạm và xử phạt nặng đối tượng vi phạm giới hạn tuổi ở tất cả các điểm kinh doanh rượu bia và đồ uống có cồn dưới mọi hình thức, tại các môi trường công cộng, các điểm vui chơi giải trí, và cả tại gia đình, bằng cơ chế người dân giám sát đi kèm hệ thống thanh kiểm tra ngẫu nhiên thực hiện bởi cả Chính phủ và các tổ chức y tế dự phòng ngoài Nhà nước, nhân đạo, phi lợi nhuận.

8. Bổ sung chương V Điều khoản về thuế và chỉnh sửa Điều 22 (về kinh phí):

- Nhà nước áp dụng chính sách thuế với rượu, bia và đồ uống có cồn phù hợp với khuyến cáo của Tổ chức Y tế Thế giới nhằm giảm tỷ lệ sử dụng rượu, bia.
- Nhà nước thiết lập và đưa vào quy định cụ thể mức thuế cơ bản bắt đầu từ loại sản phẩm tới 2,5% độ cồn, và thiết lập mức thuế lũy tích đi theo chiều tăng độ cồn có trong sản phẩm, với thang bậc tham khảo của Thụy Điển và các nước Bắc Âu khác.
- Nhà nước đảm bảo có nguồn kinh phí riêng cho việc triển khai thực hiện luật phòng chống tác hại của rượu bia, theo hướng trích từ 1%-2% tổng số thuế tiêu thụ đặc biệt tính trên giá bán sản phẩm rượu bia và đồ uống có cồn, và từ nguồn phạt vi phạm các quy định của Luật này.
- Kinh phí phòng chống tác hại của rượu bia được quản lý theo mô hình khoa học quản lý quỹ nâng cao sức khỏe phục vụ y tế dự phòng và bảo vệ quyền trẻ em, với sự tham gia của các tổ chức khoa học độc lập, phi lợi nhuận, vì Dân.

B- NCDs-VN kiến nghị chỉnh sửa các nội dung trong dự luật hiện hành để thể hiện:

- Điều khoản phạm vi điều chỉnh của luật** (Điều 1, Chương I): Bổ sung thành “Luật này quy định các biện pháp phòng, chống tác hại của rượu, bia, và ĐỒ UỐNG CÓ CỒN NÓI CHUNG...”.
- Điều 2 (Chương I)- Giải thích từ ngữ:** Chỉnh sửa, đưa thêm để có các nội dung dưới đây:
 - Cồn (Alcohol) thành phần có trong rượu, bia và đồ uống có cồn nói chung, là tác nhân gây ung thư nhóm 1 theo phân loại của cơ quan nghiên cứu ung thư của Liên hợp quốc. Alcohol là chất gây nghiện, gây độc hướng thần kinh trung ương, nguyên nhân gây ngộ độc cấp có thể dẫn tới hôn mê, tử vong, hoặc gây ra các rối loạn hành vi khác phương hại tới sức khỏe những người xung quanh, như bạo hành gia đình, bạo lực cộng đồng, tai nạn giao thông. Nghiện đồ uống có Alcohol có thể dẫn đến tổn thương vĩnh viễn hệ thần kinh trung ương của người uống, gây sa sút trí tuệ, thoái hóa nhân cách, bệnh tâm thần, ung thư và các bệnh hệ thống tuần hoàn, tim mạch, tiêu hóa, gan, thận... Tỷ lệ người nghiện đồ uống có cồn cao trong cộng đồng là nguyên nhân duy trì nghèo đói, sức khỏe kém, và đe dọa 13 trong tổng số 17 mục tiêu phát triển cộng đồng bền vững.

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn

- b. Đơn vị Cồn %: là số gam chất cồn tuyệt đối có trong 100 ml đồ uống, biểu thị bằng con số % đơn vị cồn ghi trên các nhãn hàng đồ uống có cồn.
- c. Đơn vị cồn tiêu chuẩn: 1 đơn vị cồn tiêu chuẩn ứng với 10 gam cồn nguyên chất, tương đương với $\frac{3}{4}$ chai hoặc một lon bia 330 ml loại có đơn vị cồn 5%; hoặc tương đương 1 ly rượu vang 100ml loại đơn vị cồn 13.5%, hay 1 cốc bia hơi 330 ml hoặc một chén rượu mạnh 30 ml loại đơn vị cồn 40%.
- d. Ngưỡng an toàn trong uống rượu, bia: Ngưỡng an toàn cho sức khỏe trong uống rượu bia và đồ uống có cồn nói chung là không uống!
- e. Đồ uống có cồn: Là sản phẩm tiêu dùng không được khuyến khích sử dụng ở bất kỳ hình thức nào. Hoạt động kinh doanh thuộc nhóm ngành nghề kinh doanh có điều kiện, chịu sự giám sát phối hợp của các cơ quan thực thi bảo vệ sức khỏe và bảo vệ quyền trẻ em.

PHỤ LỤC 2

Danh sách mạng lưới và tổ chức trực thuộc Liên minh NCDs-VN đệ trình thư kiến nghị:
(Tên và địa chỉ các tổ chức và mạng lưới đệ trình thư)

Logo	Tổ chức thành viên
	Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) – Tổ chức điều phối Liên minh Địa chỉ: Số 39- Ngõ 255 – Phố Vọng – Đồng Tâm – Hai Bà Trưng – Hà Nội Website: www.rtccd.org.vn Email: office@rtccd.org.vn Tel: (+84) 24 3628 0350 Fax: (+84) 24 3628 0200
	Viện Nghiên cứu Phát triển Xã hội Institute for Social Development Studies Phòng 1804, Tầng PH, Tòa nhà The Garden, đường Mễ Trì, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội T: (+84 -4) 23 782 0058 F: (+84 -4) 23 782 0059 M: +84 (0) 913380224 E: hongkhuat@isds.org.vn ; hongisds@gmail.com W: www.isds.org.vn
	Trung Ương Hội Y tế Công cộng Việt Nam Địa chỉ: Phòng 503 - 504, Tòa E1, Khu Ngoại giao đoàn Trung Tự, Số 6 Đặng Văn Ngữ, Đống Đa, Hà Nội Điện thoại: (+84) 24 3736 8065 Email: vpha@vpha.org.vn Web: http://www.vpha.org.vn
	Hội Lao và Bệnh phổi Việt Nam Địa chỉ: 463 Hoàng Hoa Thám, Ba Đình, Hà Nội Tel: +84 24 3832.6249/186 – Fax: 84 24 3247.4544 Email: contact@vatld.org.vn - hlbpvn@gmail.com
	Hội Dinh dưỡng Việt Nam Địa chỉ: Tầng 5 - Số 48 Tăng Bạt Hổ, Hà Nội Điện thoại: 024 7300 6719 Website: hoidinhduong.vn
	Trung tâm Truyền thông và Giáo dục Cộng đồng (MEC) Địa chỉ: Số 4, ngách 1, ngõ 3 phố Vạn Phúc, quận Ba Đình, Hà Nội Tel – Fax: 84 (24) – 22206870 Email: mec@mec.org.vn Website: www.mec.org.vn Facebook: "Truyền thông MEC" & "Khuyến Club" Hotline: 09.323.717.88
	Trung tâm Phát triển Truyền thông và Sức khỏe (HCDC) Địa chỉ: Số 21 phố Đặng Thuỳ Trâm, Hà Nội Điện thoại: 0243756 8182 Fax: 024 37565149 Email: hcdc.contact@gmail.com Website: http://hcdc.org.vn/

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn

	Trung tâm Y tế Công cộng và Phát triển cộng đồng (CEPHAD) Địa chỉ: Số 648A, Lạc Long Quân, Nhật Tân, Tây Hồ, Hà Nội Điện thoại: 84 24 716 8808 Fax: 84 24 258 1426 Email: office@cephad.org.vn
	Trung tâm Thông tin Phi chính phủ (NGO-IC) Địa chỉ: Số 132, 200A Thái Thịnh, Đống Đa, Hà Nội Điện thoại: 024 6275 7286 Email: Trungtam@ngoic.vn - vnngoic@gmail.com Website: http://ngoic.vn
	Trung tâm Hướng nghiệp & Tiếp sức trẻ học hòa nhập Địa chỉ: Số 9, Ngõ 17, Phố Huỳnh Thúc Kháng, Quận Đống Đa, Hà Nội Điện thoại: 024 6266 2756 Email: trungtamhochoanhap@gmail.com Website: http://trungtamhochoanhap.org/
	Trung tâm Nghiên cứu Pháp luật và Chính sách Phát triển bền vững Văn phòng: P 12A14, Tòa nhà HH2 Bắc Hà, Tố Hữu, Hà Nội Điện thoại: 024 3.8549911 - Số Fax: 0243.8549911 Email: cdteam.lpsd@gmail.com Website: http://l-psd.org
	Tổ chức Hỗ trợ Người cao tuổi Quốc tế tại Việt Nam Địa chỉ: Số 20, K80C, ngõ 376, đường Bưởi, phường Vĩnh Phúc, Ba Đình, Hà Nội. Điện thoại: (024) 32 474 145; Fax: (024) 32 474 145 http://www.helpage.org/ https://www.facebook.com/HelpageVietNam/
	Viện Sức khỏe Cộng đồng (ICH) Địa chỉ: 24 Liễu Giai - Phường Cống Vị - Quận Ba Đình - Thành phố Hà Nội Điện thoại: 04.37621898 Fax: 04.37621899
	Trung tâm Sáng tạo Xanh (GreenID) Địa chỉ: Tầng 3, Nhà C1 X3, Ngõ 6 Trần Hữu Dực, Nam Từ Liêm, HN Điện thoại: 0243 795 6372 024 3227 2710 Email: greenidvietnam.org.vn info@greenidvietnam.org.vn Website: http://greenidvietnam.org.vn/
	Trung tâm Tư vấn Sức khỏe và Phát triển Cộng đồng Địa chỉ: Số 88, Ngõ 158 Nguyễn Văn Cừ, Phường Bồ đề, Quận Long Biên, Hà Nội. Tel: (+84) 24.3872.7450 Tel: (+84) 28.3775.2220 Email: chd@chd.vn ; Website: http://chd.vn
	Liên minh Hành động vì Công bằng Sức khỏe (PAHE) Địa chỉ: Trung tâm Sáng kiến Sức khỏe và Dân số (CCIHP) - Số 2 Ngõ 49/41 Huỳnh Thúc Kháng, Hà Nội Điện thoại: (84-24) 35770261 - Fax: (84-24) 35770260 Email: ccihp@ccihp.org ; Website: http://congbangsuckhoe.net/
Thành viên cá nhân	TS. Mai Văn Quang Phó trưởng khoa Khoa học Sức khỏe, ĐH Tây Bắc
Thành viên cá nhân	TS. Vũ Thế Long Hà Nội
Thành viên cá nhân	BS. Trần Song Hào Nha Trang

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn

PHỤ LỤC 3. Thư kiến nghị lần 1, lần 2, lần 3 và lần 4 của Liên minh NCDs-VN về dự thảo Luật Phòng chống Tác hại của rượu bia.

Xin xem Thư kiến nghị lần 1, 2, 3 và 4 tại các link sau:

- 1) Thư kiến nghị lần thứ 1 gửi ngày 31/07/2018: <http://ncdvn.org/kien-nghi-lan-1/>
- 2) Thư kiến nghị lần thứ 2 gửi ngày 29/10/2018: <http://ncdvn.org/kien-nghi-lan-2/>
- 3) Thư kiến nghị lần thứ 3 gửi ngày 05/04/2019: http://ncdvn.org/wp-content/uploads/2019/04/Thu-kien-nghi_Luat-PCTHRB_-NCDs-VN-lan-3.pdf
- 4) Thư kiến nghị lần thứ 4 gửi ngày 17/05/2019: <http://ncdvn.org/thu-kien-nghi-lan-4/>

Liên minh Phòng chống các bệnh không lây nhiễm Việt Nam (NCDs-VN)

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo Phát triển Cộng đồng (RTCCD) là tổ chức điều phối

Địa chỉ: Số 39, ngõ 255, phố Vọng, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (84-24) 3628.0350 | Fax: (84-24) 3628.0200 | Email: office@rtccd.org.vn